

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagroda-kustosz-pamieci/2015/24305,Muzeum-Polskie-w-Rapperswilu.html>
20.04.2024, 09:56

Muzeum Polskie w Rapperswilu

Jedna z najważniejszych i najstarszych instytucji zachowujących i promujących kulturę polską poza granicami kraju. Na przełomie XIX i XX w. księgozbiór zgromadzony w Rapperswilu był największą biblioteką emigracyjną. Po ponownym otwarciu w roku 1975 dla Polaków w ojczyźnie i za granicą Muzeum i ogniskujące się wokół niego życie kulturalne stanowiły symbol trwania suwerennej Polski.

Muzeum Polskie w Rapperswilu

Muzeum Polskie w Rapperswilu zostało założone w 1870 roku przez Władysława hr. Platera, który po wydzierżawieniu i wyremontowaniu XIII-wiecznego zamku nad Jeziorem Zuryskim, zgromadził w nim liczne polskie zabytki i druki.

Po śmierci hrabiego Platera Muzeum pozostawało pod opieką wybitnych działaczy emigracyjnych i było miejscem ich dorocznych spotkań i obrad. Bibliotekarzami w Rapperswilu były osoby tak zasłużone dla polskiej polityki, kultury i nauki, jak Zygmunt Wasilewski, Stefan Żeromski i prof. Florian Znaniecki.

W roku 1936 instytucję przemianowano na Muzeum Polski Współczesnej. W tej formie pod zarządem państwowym działało do roku 1945, kiedy to władze komunistyczne w jego miejsce utworzyły „Muzeum ruchu rewolucyjnego” i uczyniły placówką propagandową. W związku ze zmianą profilu instytucji szwajcarski sąd w roku 1951 wydał decyzję o zerwaniu umowy dzierżawy.

W odpowiedzi na likwidację polskiego muzeum w roku 1954 powstało polsko-szwajcarskie „Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Polskiego w Rapperswilu”. Jego twórcami byli Szwajcarzy oraz polscy emigranci nieakceptujący władzy komunistycznej. Dzięki zabiegom Towarzystwa w 1975 roku instytucja została otwarta na nowo i funkcjonuje do dzisiaj jako Muzeum Polskie w Rapperswilu.

Obecna ekspozycja Muzeum obejmuje dzieje relacji polsko-szwajcarskich, sylwetki wielkich

Polaków, przedstawia historię walk Narodu Polskiego „Za wiarę i wolność” oraz polską sztukę: malarstwo, rzemiosło artystyczne (w tym sztukę sarmacką), świadectwa kultury żydowskiej w Polsce, sztukę religijną i ludową.

Przy Muzeum działają archiwum i biblioteka, które gromadzą i udostępniają materiały dotyczące dziejów Polaków w Szwajcarii i na emigracji. W bibliotece prezentowane jest archiwum i zbiór poloników Jadwigi i Jana Nowaków-Jeziorańskich oraz kolekcja obrazująca kulturę polskich Kresów Wschodnich.

W ciągu ostatniego ćwierćwiecza Muzeum Polskie w Rapperswilu odwiedziło przeszło 300 tysięcy gości.